

Anagamos krosnyje menininkų kūriniai nudažė ugnis ir pelenai

Panevėžio miesto dailės galerijos Keramikos paviljone atidaryta keraminių skulptūrų simpoziumo „Anagama LT 2020“ paroda. Joje eksponuojami Lietuvos keramikų kūriniai, kurie buvo degami specialioje krosnyje – anagamoje, penkias paras be pertraukos ją kurstant.

Vilniaus rajone, Dūkštų apylinkėse veikiantis Karmazinių anagamos keramikos centras praėjusiais metais jau antrą kartą subūrė Lietuvos menininkus į keraminių skulptūrų simpoziumą „Anagama LT“.

Simpoziume dalyvavo skirtingų kartų profesionalūs keramikai: Agnė Šemberaitė, Eglė Einikytė-Narkevičienė, Algimantas Kazlauskas, Monika Gedrimaitė, Mingailė Mikelėnaitė, Egidijus Radvenskas, Eugenijus Čibinskas ir simpoziumo vadovė Beatričė Kelerienė.

Simpoziumo išskirtinumas – keraminės skulptūros degamos malkinėje aukštakrosnėje – Karmazinių anagamoje. Prieš ketverius metus istoriniame Karmazinių slėnyje keramikė B. Kelerienė įrengė malkinio degimo keramikos aukštakrosnę. Tokio tipo krosnys pasaulyje žinomos japonišku „anagama“ pavadinimu. Karmazinių anagama – vienintelė Lietuvoje ir viena iš keleto tokių keramikos aukštakrosnių, esančių Baltijos šalyse bei Skandinavijoje.

Degant keramiką anagamoje, spalvos ir faktūros išgaunamos liepsnoms piešiant besilydančiais medžio pelenais. Anagamos technika itin sudėtinga, bet leidžia išgauti specifinį atspalvių spektrą, faktūras, suteikiančias kūriniams nepakartojamo originalumo ir ypatingo tvirtumo.

„Anagama yra tik krosnis, o anagamos stebuklus paruošia meistrai, apgalvotai sudėdami kūriniai į krosnį ir pasirengdami degimo planą“, – sakė simpoziumo organizatorė B. Kelerienė.

Lietuvos keramikai turėjo galimybę patirti, kad kūrinių išdėstymas Karmazinių anagamoje, užtrukęs net keturias dienas, yra ypatingai svarbi proceso dalis, siekiant vienokio ar kitokio dekoro efekto. Anagamos meistrystė – tinkamai įvertinti, iš kokių medžiagų padarytas darbas, ir tinkamai suvaldyti malkų degimo temperatūros kaitą, liepsnų ilgį, sukurti aukštakrosnėje pakankamą pelenų kiekį, tinkamai nukreipti liepsnų liežuvius, nešančius išsilydžiusius pelenus tarp dešimčių ar šimtų darbų krosnyje.

114 valandų trukęs Karmazinių anagamos degimas vyko ekstremaliomis sąlygomis – Karmazinių slėnį buvo užgulęs rūkas, viduryje degimo orai atšalo ir prisnigo.

„Degant anagamą, svarbu tiksliai reaguoti į oro kaitos niuansus ir atitinkamai valdyti

Anagamos krosnyje menininkų kūrinius nudažė ugnis ir pelenai

degimo procesą, matyt, panašiai kaip valdant burlaivį“ , - dalijosi išpūdžiais anagamos meistrė B.Kelerienė.

Po penkias dienas trukusio degimo, pareikalavusio 30 erdmetrių specialiai atrinktų malkų, 5 metrų ilgio Karmazinių anagama aušo visą savaitę. Atvėrus išdegtą krosnį, rezultatais džiaugėsi visi simpoziumo dalyviai - skulptūros įgavo nepaprastų, tik anagamos keramikai būdingų spalvų ir raštų, susiformavusių iš išsilydžiusių medžio pelenų.

Keraminės skulptūros simpoziumą „Anagama_LT“ rėmė Lietuvos kultūros taryba.

Paroda Keramikos paviljone veiks iki gegužės 7 dienos.

Panevėžio miesto dailės galerijos inf.

Gedimino Kartano nuotrauka

Parodoje „Anagama LT 2020“ eksponuojami aštuonių Lietuvos menininkų kūriniai.

